

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

2 грудня 2004 року

№38 (2691)

М.Згуровський презентує проекти від НТУУ «КПІ»

У червні 2004 року наш університет відвідав Його Величність Султан Брунею Даруссалам Хаджи Хассанал Болкіях.

Результатом його візиту стала домовленість про встановлення партнерських зв'язків між НТУУ «КПІ» та університе-

На завершення візиту в урочистій обстановці 18 листопада 2004 року ректор НТУУ «КПІ» професор М.Згуровський та віце-канцлер університету Брунею Даруссалам доктор Хаджи Ісмаїл поставили свої підписи під підсумковим документом – «Меморандумом про взаєморозуміння» (Memorandum of Understanding). Цим документом передбачається встановлення тісного співробітництва між двома університетами в різних сферах академічного життя, а саме: обмін студентами, викладачами, науковцями, проведення спільних наукових досліджень, обмін навчальними програмами, обмін та підготовка спільних публікацій, співпраця між науково-технічними бібліотеками двох університетів.

На церемонії підписання документа був присутній Посол України у Брунеї Даруссалам д-р Олександр Горін, керівництво та наукова спільнота університету.

Гості з В'єтнаму

22 листопада 2004 р. наш університет відвідала делегація Міністерства науки та технологій В'єтнаму в складі: Нгуен Нхат Тиен (директор Національного інституту стратегічних досліджень Уряду В'єтнаму), Фам Кієм Сіп (заст. директора Національного інституту науки і технологій методики та стратегії вчень – NISTPASS), Хонг Нгок Доан (керівник відділу легалізації науки і технологій), Нгуен Ван Хог (головний дослідник, координатор проекту).

На зустрічі в ректораті шановних гостей від імені ректора НТУУ «КПІ» Михайла Згуровського привітав керівник Управління міжнародних зв'язків проф. Борис Циганок. Про організацію в університеті навчального процесу і наукової роботи їх ознайомили заступник проректора з наукової роботи проф. Леонід Слободян, декан приладобудівного факультету проф. Григорій Тимчик.

Отриману інформацію гості прийняли із зацікавленістю і намірами запровадити деякі заходи у своїй роботі.

Інф. «КПІ»

ВІЗИТ ДО БРУНЕЮ

том цієї розвинутої південно-азійської країни.

Нещодавно на запрошення університету Брунею Даруссалам відбувся візит ректора НТУУ «КПІ» професора М.Згуровського до цієї країни.

Програма візиту була дуже насиченою – це і зустрічі з керівництвом університету, зустрічі з вченими, презентації проектів. До речі, брунейська сторона з великою зацікавленістю сприйняла проекти створення серії мікросупутників та безпілотних літальних апаратів, які презентував Михайло Захарович. Були презентовані й інші навчальні та наукові проекти, зокрема проект, пов'язаний з дистанційним навчанням.

Підписання «Меморандума про взаєморозуміння»

До речі, подібний документ університет Брунею Даруссалам раніше підписав з університетом Окленда (Австралія), університетом Північної Кароліни (США), університетом Глазго (Шотландія), університетом Малайзії та з іншими.

В.Янковий

Позачергові засідання Вченої та адміністративної рад

24 листопада відбулися позачергові засідання Вченої та адміністративної рад університету таким порядком денним:

1. Введення в дію Статуту НТУУ «КПІ».

2. Про позицію університету в зв'язку із суспільно-політичною ситуацією, що склалася в країні після другого туру виборів Президента України.

При розгляді першого питання було заслухано інформацію першого проректора з навчальної роботи Ю.І.Якименка. Згідно з Указом Президента України від 30.08.04 стосовно НТУУ «КПІ», було переглянуто діючий Статут, розроблено і подано на затвердження Кабінету Міністрів України необхідні положення, що окреслюють діяльність НТУУ «КПІ» як самоврядного (автономного) державного навчального закладу. Постановою Кабміну від 22.11.04 було затверджено новий Статут НТУУ «КПІ», який, у відповідності з наказом університету, введено в дію 23 листопада поточного року. Даний документ було охарактеризовано ректором, як кращий зразок статуту європейського рівня. Новий Статут, зокрема, передбачає здійснення заходів щодо подальшого реформування вищої інженерної освіти відповідно до сучасних економічних вимог та до-

сягнень науки і техніки з урахуванням досягнень провідних університетів світу, формування державної політики у сфері наукової та науково-технічної діяльності. У статуті відзначено, що кошти університету передбачаються у Державному бюджеті України на відповідний рік за окремою бюджетною програмою Міністерства освіти і науки, розширено права Конференції трудового колективу, Вченої ради, введено розділ щодо діяльності Наглядової ради університету, розширено права і обов'язки керівників підрозділів, чітко визначено права ректора тощо.

На початку розгляду другого питання порядку денного ректор університету М.Згуровський зазначив, що, враховуючи демократичні традиції КПІ, неможливо перешкоджати студентам реалізувати їхні конституційні права, висловлювати свою громадянську позицію. З іншого боку, в цей період навчальний процес потребує певного упорядкування. До того ж, як наголосив ректор, ми несемо відповідальність за здоров'я і життя наших студентів. Було відмічено також активну роль громадських організацій – профспілок, Студентської ради.

До слова було запрошено голову профспілкового комітету студентів, депутата Солом'янської

райради Володимира Миронова, який позитивно охарактеризував діяльність студентських профспілок у період президентських виборів, чіткі організаційні дії студентів, що брали участь у роботі дільничних комісій на території університету, дозволили попередити порушення виборчого процесу. В.Ю.Миронов зачитав звернення до студентства Київської політехніки захистити свій вибір, яке було затверджено переважною більшістю голосів на засіданні студентського профкому, де було також прийнято рішення з підтримки студентів у наметовому містечку – організовано збір теплих речей, постільних принадлежностей, у чому допомагає спілка самаритян.

З наступною інформацією виступив голова Студентської ради Дмитро Кисилевський. Йшлося про зустріч студентства із ректором університету, яка відбулася 22 листопада. На даній зустрічі за участю Студентської ради, було прийнято відповідне звернення ректора НТУУ «КПІ» М.Згуровського до студентів університету, основні положення звернення були затверджені також як рішення даної Вченої ради. Виходячи із ситуації, що склалася, було прийнято не обмежувати студентів НТУУ «КПІ» у здійсненні своїх кон-

ституційних прав у межах чинного законодавства, не проводити жодного тиску чи переслідування студентів за цю діяльність. У той же час створити умови для студентів, які бажають навчатися за діючим розкладом, а також організувати навчальний процес в університеті таким чином, щоб студенти, відсутні на заняттях, мали можливість виконати навчальний план за індивідуальними графіками.

За доповіддю голови профкому В.І.Молчанова та після детального обговорення даного питання, у прийнятому Вченою радою рішенні, зважаючи на ситуацію, що склалася, було, зокрема, підтверджено демократичні традиції університету щодо безумовного забезпечення студентам можливостей реалізувати свої Конституційні права; в той же час університет має продовжити свою статутну діяльність. Особливо було підкреслено, що Вчена рада звертається до всіх студентів і викладачів поводити себе винятково обережно, дотримуватися чинного законодавства, уникати участі в будь-яких можливих конфліктах та загостреннях і в своїх діях віддавати перевагу виконанню головного обов'язку – навчання в стінах університету.

Ю.Москаленко

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 Візит до Брунею

На засіданнях...

2 Атестація

Олімпіада з української мови

Галерея славетних політехніків

3 Стажування в Швейцарії

М.П. Панченку – 80!

Соціологи досліджують...

4 КПІ зібрав друзів

«Студентська осінь – 2004»

Куточок поезії

Бібліотека інформує

У зв'язку з приєднанням університету до Болонського процесу та переходом у майбутньому на кредитно-модульну систему навчання, важливе місце в організації навчального процесу приділяється поточному контролю знань. Це дає змогу, не очікуючи "несподіванок" у сесію, оперативно реагувати на тривожні ситуації, забезпечувати ритмічність засвоєння знань.

Підсумки рубіжного контролю розглядалися на розширеному засіданні методради в середині листопада. Її головуєчий проректор Ю.І.Якименко у вступному слові наголосив, що головне завдання вищого навчального закладу – покращання якості навчального процесу (ЯНП) – завжди було актуальним у роботі освітян.

У КПІ в процесі його історичного розвитку – від першого випуску 1903-го року, з високою оцінкою фахівців корифеєм тогочасної наукової думки Д.І.Менделєєва, до наших днів – найважливішим показником діяльності є якість організації і провадження навчання. На сьогодні, коли НТУУ "КПІ" став одним з кращих навчальних закладів у країні, що гарантує елітну освіту, якість в його діяльності набуває першочергового значення.

Якість навчального процесу має три складові: рівень кваліфікації викладацьких кадрів; студенти, які мають бути готовими і спроможними отримувати знання, та умови роботи викладачів і студентів (матеріально-технічна база).

АТЕСТАЦІЯ – СПРАВА СЕРЬОЗНА

Доповідач зупинився детально на кожній із складових. Оскільки університет має задеклароване спеціалізоване (один з трьох у країні), з'явилися бажання, зокрема молоді, тут працювати. Контракти з викладачами укладаються на конкурсній основі. Умови навчання в КПІ зорієнтовані на молоді, яка бажав і може навчатися. І хоча через суттєве збільшення іногородніх студентів ускладнилися умови проживання в гуртожитках, це не пояснює 1,5 тисяч не зарахованих іспитів та заліків у літню сесію. Кількість студентів у ВНЗ має визначатися не формальними показниками, а бажанням і здатністю навчатися, – ще раз підкреслив проректор. Оптиміальним вважається співвідношення: 12 студентів припадають на 1 викладача (в КНУ ім. Шевченка – 9 студентів на викладача).

Рубіжний контроль (2 атестації на семестр) – обов'язковий елемент навчального процесу. Дві незадовільні оцінки з одного предмета за дві атестації, як правило, призводять до двійки в сесію з цього предмета. Незадовільні оцінки з 3-х предметів за дві атестації можуть стати підставою для відрахування. Ю.І.Якименко зазначив, що перша атестація чітко пройшла на перших курсах, на старших – подекуди носила формальний характер.

Дані щодо результатів першої осінньої атестації оприлюднив заступник проректора з навчальної роботи І.О.Мікульонюк. В атестації взяли участь понад 22 тис. студентів, від 200 на ММІФ до 2 тис. на ФЕЛ. На кожному курсі атестувалося понад 5 тис. студентів. Контроль проводиться з усіх дисциплін, з яких в сесію передбачено залік чи іспит (до 13-ти предметів на факультеті). Але деякі підрозділи не повністю виконали вимоги внутрішньо-університетських нормативних документів і провели перевірки з обмеженою кількістю предметів (лише з 2-4), що не дозволило отримати об'єктивної оцінки якості навчання на певних факультетах. Повністю атестовано близько половини всіх студентів. 192 – не атестовані повністю.

Атестація не перескладається, а правила на сесію залишилися без змін: складання іспиту, за необхідності – повторне складання, і в крайніх випадках – перескладання перед комісією. Заступник проректора звернувся з проханням до всіх завідувачів кафедр та деканів і директорів інститутів щодо чіткого оформлення відомостей у відповідності з вимогами.

На закінчення присутні ухвалили рішення, спрямоване, зокрема, на підвищення відповідальності всіх учасників навчального процесу і дотримання ними вимог Положення про організацію навчального процесу в НТУУ "КПІ".

Инф. КПІ

Олімпіада з української мови

Традиційна олімпіада з української мови серед студентів НТУУ "КПІ", що її напередодні Дня української писемності проводить кафедра української мови, літератури та культури, в цьому році пройшла особливо урочисто. Адже незабаром кафедра святкуватиме своє 15-річчя! Значців рідного слова, що забажали позмагатися, виявилось немало. Серед них студенти як гуманітарних, так і технічних факультетів. Завдання для "олімпійців", як завжди, були творчими, спрямованими на виявлення асоціативного мислення, ерудиції, вільного володіння нормами сучасної української літературної мови. Кожен мав змогу щонайкраще показати свої знання лексики, фразеології, стилістики.

Одвічна полеміка "фізиків та ліриків" на цей раз визначилася у бік перших. Усі призові місця посіли студенти технічних факультетів: перше місце – представниця факультету прикладної математики Саленко Олена, група КМ-42; на другому – її одногрупниця Костенко Наталія, "бронзу" поділили студентка видавничо-поліграфічного інституту Іванова Віра, група СМ-41, та студентка фізико-математичного факультету Петраш Ксенія, група ОМ-41. З вітальним словом до переможців звернулася завідувач кафедри доцент О.П.Онуфрієнко. Олена Петрівна вис-

В. Іванова, О. Саленко, К. Наталія

ловила щире вдячність кожному учаснику за небайдужість до розвитку рідної мови, за невпинне бажання поглиблювати свої знання.

Час познайомитися з переможницею. Олена Саленко – киянка, випускниця 246 середньої школи, гуманітарного напрямку. Дівчина вже неодноразово брала участь в олімпіадах, зокрема у конкурсі імені Петра Яцика. Та перемогла лише сьогодні. Студентка багато читає, цікавиться історією, біологією. Має музичну освіту, залюбки грає на фортепіано в колі друзів, виконує твори на гітарі. "Найбільша моя любов – це математика, – розповідає Олена, – я невипадково обрала саме цей факультет, адже за комп'ютерними технологіями – майбутнє. А найбільша мрія – жити у вільній державі та пишати рідною країною, державною мовою якої є українська".

А.Ф.Нечипоренко,
член журі, ст. викладач кафедри української мови, літератури та культури

НОВИНИ З УНІВЕРСИТЕТІВ-ПАРТНЕРІВ

Міжнародна конференція TCR-2004

У Білоруському національному технічному університеті (БНТУ) пройшла Міжнародна наукова конференція «Технологія будівництва і реконструкції: проблеми та вирішення» (TCR-2004). Цю престижну зустріч відомих учених та фахівців із кількох європейських країн було присвячено 70-й річниці кафедри «Технологія будівельного виробництва» БНТУ і 85-й річниці цього авторитетного білоруського ВНЗ.

На конференції йшлося про пріоритети розвитку будівельної науки в Білорусії, про особливості управління надійністю будівельних об'єктів згідно з вимогами європейських норм, про тенденції вдосконалення технології утримання і ремонту автомобільних шляхів. Цікавий факт: професор Віктор Тур, котрий представляв на конференції Брестський державний технічний університет, заявив, що змарочоси в Білорусії найближчим часом не будуватимуть –

надто вже високою стала вартість забезпечення їх безпеки.

Створено систему утилізації газів

Вчені Гомельського державного технічного університету ім. П. Сухого спільно з фахівцями підприємства "Техноліт" (Мінськ) розробили ефективну систему утилізації тепла відхідних газів для плавильних печей.

Система дозволяє направити гарячі гази, що відходять від паливних плавильних нагрівальних печей, на підігрів дуття (рекуперацію) та води, опалення виробничих приміщень. Як відомо, при плавленні металу витрачається понад 50 % тепла, яке утворюється внаслідок спалювання палива (коксу, мазуту, газу). Використовуючи це тепло у виробництві, можна скоротити питому витрату енергосіів, підвищивши таким чином ККД печей та знизивши собівартість продукції, що виробляється.

Система утилізації відхідних газів включає в себе двоступеневий ре-

куператор, підігрівач води, систему аспірації та очищення, а також систему КВПІА, яка забезпечує контроль і дозволяє керувати рівнем шхити, температурою в печі, витратою та температурою дуття, а також роботою вузла допалювання.

Нова розробка вчених забезпечує підігрів дуття до 500–550°C, що дає можливість знизити витрату коксу на 20–30 %. Окрім того, вбудований підігрівач води забезпечує отримання 1–1,5 кубометра гарячої води (85–90°C) на 1 тону продуктивності печі, а двоступенева система очистки дозволяє значно знизити викиди пилу, CO, SO₂, NO та інших шкідливих речовин, дає змогу покращити екологічні параметри плавильної установки. При цьому досягається істотне зниження шкідливих викидів у атмосферу, а також підвищення якості чавуну. Система може обслуговувати як одну вагранку, так і блок з двох або трьох печей.

Підготував Ярослав Мельник

СЛАВА І ГОРДІСТЬ НАШОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Неповторну ауру Київської політехніки сьогодні створюють чудовий професорсько-викладацький склад та багатотисячне самобутнє студентство. А особливої принадності університету надають світлі імена – кращі уми свого часу, які стояли у витоків політехнічної Альма-матер. Їхні обличчя дивляться на нас з барельєфів та пам'ятних дошок. Це завдяки їм ми сьогодні маємо мальовничий будь-якої пори парк, зручні і красиві навчальні корпуси, що їх створили кращі ар-

хітектори початку ХХ століття, та головне – маємо вивірені часом наукові й моральні традиції, що передаються з покоління в покоління політехніків.

У першому корпусі, коли стихає денний гомін і поволи спускаються сутінки, так і здається, що раптом з'явиться із-за рогу професор з характерною інтелігентською борідкою і в пенсне – такий, як зображено в підручниках та на історичних фото. І уважно-уважно гляне, примружившись: а які ви, далекі нащад-

ки, чим живете? Саме такі думки виникають найчастіше у ректорському крилі: там і тиша якась особлива, що ввібрала в себе численні події попередніх десятиріч. Наче стоїть на сторожі, зберігаючи тільки їй відомі таємниці. Мимоволі хочеться притишити крок і прислухатися.

Тож цілком логічним і виправданим стало рішення Вченої Ради розмістити в коридорі, що веде до кабінету ректора, портрети відомих політехніків, які викладали та навча-

лися в КПІ. Співробітники університетської фотолaboratorії виготовили знімки високої художньої якості.

Вісімнадцять різних облич, різних долі – від найвищих вершин наукового визнання до забуття на довгі роки. "Славні імена Київської політехніки" – так кажуть про них. Перший ректор університету В.Л.Кирилович – ще досить молода людина, а за плечима уже відкриття Харківського політехнічного і КПІ, де працюють кращі вчені своєї епохи. А.М.Люлька – все-

світньо відомий конструктор авіадвигунів, І.І.Сікорський – "батько" вертольота, С.О.Патон – сподвижник мостобудування і зварювання, С.П.Корольов – генеральний конструктор космічних кораблів і багато інших.

Маєте хвилину – зупиніться, відсторонившись від буденної суєти, пофантазуйте, поговоріть подумки з тими, хто прославив КПІ у світі. Це важливо для нас, урбанізованих і політизованих, вимірювати свої мрії і вчинки по комусь дійсно Великому.

А тут же за рогом, ближче до центрального входу, – день сьогоднішній. Портрети студентів, хто за свої успіхи здобув найвищі нагороди у міжнародних студентських олімпіадах. Гортаючи підшивки нашої газети, можна познайомитися з кожним із них, адже вони були героями наших публікацій. Молоді, трохи напружені обличчя, знову ж таки – зовсім різні. Та об'єднує їх жага до знань, втілення яких, сподіваємось, прославить Україну та КПІ в ХХІ столітті.

Н.Слизарова

Стажування в Швейцарії аспірантки з ХТФ

Нещодавно зі Швейцарії на батьківщину повернулася шестикурсниця ХТФ Марина Варбанець, яка впродовж року стажувалася в науково-дослідній лабораторії концерну Клариант (Clariant), відомого виробника барвників та хімічних реактивів для текстильної, шкіряної й паперової промисловості.

Марина – людина активна, дієва і, як кажуть, легка на підйом. Відмінно навчається, з третього курсу займається науковою роботою на кафедрі технології неорганічних речовин та загальної хімічної технології під керівництвом її завідувача проф. І.М.Астреліна. Її цікавить підготовка питної води та спеціальні види очистки стічних вод від іонів важких металів. Що й казати, в осяжному майбутньому такій фахівцеві без роботи не залишиться. Та їй усе мало. Опанувала англійську, взялася за німецьку. А тут трапилося нагода півроку попрактикуватися за кордоном. І мову вдосконалити, і визначити, нехай для себе, чого варті знання й досвід, набуті в КПП. Спасибі, на кафедрі всіляко сприяли поїздки, допомогли залагодити адміністративні питання.

У Швейцарії

Попервах, якщо чесно, на новому місці Марина розгубилася. Населення й нові співробітники спілкуються на декількох діалектах, дуже мало схожих з німецькою (у контракті мова взагалі йшла про роботу – англійську), стоси документації (до 1000 сторінок на німецькій) і описів хімічних процесів, в яких слід було розібратися, щоб потім спробувати вдосконалити ці процеси. Що то за Україна і звідки приїхала нова практикантка ні колеги, ні керівництво підрозділу майже не мало уяви. Розпочали співпрацю з того, що українка на робочій нараді менеджерів розповіла про свою країну, її місце в світі. Після цього до дівчини поставилися привітніше і уважніше.

Є ідея!

За кілька місяців, коли їй, нарешті (є така вища сила, що допомагає наполегливим і працьовитим), вдалося збільшити продук-

тивність та зменшити тривалість двох запропонованих для вдосконалення процесів (які чи не десяток років не піддавалися покращанню), в оточуючих наче пелена з очей спала – переконалися, яка то старанна і фахово грамотна стажистка (і це при тому, що технологія, яку вдосконалювала, була дуже далекою від того, чим доводилося займатися на кафедрі). Тут Марина зробила для себе перший висновок – знання зайвими не бувають. Багато, чому навчали в університеті, – не даремно. Якщо не “зазубрене”, а вивчене з розумінням – йому не складно знайти застосування.

Визнання

Далі справи пішли веселіше. Змонтували пілотну установку, склали програму випробовувань. Перезнайомилася і здружилася з іншими студентами-практикантами з Південної Америки та Західної Євро-

Марина Варбанець

пи. З цікавістю знайомилася з країною, в т.ч. і мандруючи пішки з рюкзаком, що його знайшла в квартирі, яку наймала. Усе наче добре, та тут закінчився термін стажування. Але результати її роботи говорили самі за себе. Тож цілком логічно, що студентці запропонували ще один контракт на півроку для закінчення досліджень. Знову ж таки спасибі керівництву ХТФ та кафедрі, які допомогли владнати навчальні справи, щоб студентка мала змогу закінчити роботу. Забігаючи наперед, скажу, що їх сподівання повністю виправдалися. Керівництво концерну тепер із задоволенням запрошує інших студентів-хіміків НТУУ “КПІ” до себе на практику. Завдяки

успішній і результативній роботі Марини Варбанець, що презентувала свій навчальний заклад і країну.

Сьогодення

Нині Марина продовжує працювати над своєю магістерською, вдячна за поради та допомогу доц. Н.М.Толстопаловій та асист. Т.І.Обушенку. Нещодавно удостоєна стипендії Голови КМДА. Мріє про аспірантуру. До речі, це другий висновок студентки: наші люди талановиті і розумні. І навіть за кордоном у незвичних для себе умовах вони можуть здобути визнання. І претендувати на гідну, адекватну своєму вкладу в справу, винагороду.

Сьогодні М.Варбанець – гість редакції. Життєрадісна, легка і цікава у спілкуванні; її розповідь перетікає з однієї теми на іншу.

– За рік стажування в Швейцарії вам вдалося зробити дуже багато для концерну. Студенти з інших країн теж працюють так напружено?

– У більшості європейських навчальних закладів навчальні програми передбачають обов’язкову практику на виробництві. Тож студенти використовують їх, переважно, для знайомства з новими підприємствами, обладнаннями, технологіями, а також країнами. Вони, як правило, не ставлять за мету досягти помітних результатів під час практики.

– Як ви почувалися в інтернаціональному студентському середовищі?

– Попервах не дуже впевнено. І причина не в мові чи обмежених фінансах. Вони, у більшості своїй, живуть із задоволенням, а ми, як на мене, долаючи усілякі перепони і негаразди.

– Курйози траплялися?

– Перші тижні там – суцільні несподіванки. Приміром, ви можете увійти міський автобус, що під’їхав на зупинку, де ви стоїте, і не відчиняє двері? Виявляється, для цього ззовні передбачена спеціальна кнопка.

– Можна сказати, що рік, проведений в Клариант, не пройшов даремно?

– Крім більшої впевненості у собі, маю рекомендації концерну для майбутнього працевлаштування, а ще – моє прізвище як автора (єдине!) внесене в документацію вдосконаленого мною процесу.

– Ваші поради політехнікам.

– Вчити мови, не пасувати перед новим і незвіданим, адже фахівця оцінюють за результатами роботи і умінням працювати в нових і складних умовах.

Записала Н.Воєвко

ВІТАЄМО!

ПАНЧЕНКУ

Миколі Пилиповичу – 80!

Народився ветеран триповожної осені 1924-го в с. Олександрівка Харківської області в родині коваля. Завжди прагнув до нового, до знань, але після закінчення середньої школи його призвали до лав Червоної Армії. З початком Великої Вітчизняної війни – на фронті: від Харкова до Сталінграда і потім знову назад – на рідну Україну. У складі 1-го Українського фронту молодий лейтенант прямував на захід – пройшов, пройшов, проповз безліч населених пунктів і безіменних доріг. Командував взводом, а

потім ротой, і так три роки на передовій, між кулями й снарядами. Тільки учасники тих подій можуть уявити, як важко було на фронті. Після важкого поранення в жовтні 1944 р. лікувався в різних госпіталях.

Потім було навчання в інституті, робота в органах Держплану. Три роки працював у ЦК комсомолу. Згодом – аспірантура на економічному факультеті Національного університету ім. Т.Г.Шевченка, після цього – асистент, доцент, професор, завідувач кафедри політекономії цього ж університету. Два роки працював заступником директора Інституту економіки АН України. З 1975 року завідував кафедрою політекономії КПІ. Тоді кафедрі було присвоєно звання “Зразкова кафедра КПІ”. На даний момент М.П.Панченко – професор кафедри міжнародної економіки.

Працює Микола Пилипович з великою віддачею, ефективно. За багатий життєвий і професійний досвід, наставництво, уважне ставлення до людей і вміння співпрацювати з ними професора поважають студенти й колеги.

У 1954 р. М.П. Панченко захистив дисертацію на вчену ступінь кандидата, а в 1962 – доктора економічних наук. Професор М.П. Панченко є відомим вченим-економістом. За період науково-педагогічної діяльності видав понад 270 наукових праць, зокрема, 17 монографій, підручників, підготував 77 кандидатів та 9 докторів наук.

За бойову звитягу Микола Пилипович Панченко нагороджений 12 бойовими орденами й медалями, він заслужений працівник вищої школи, заслужений професор НТУУ “КПІ”. У жовтні 2004 р. Президент України нагородив М.П. Панченка орденом Богдана Хмельницького за бойові заслуги у Великій Вітчизняній війні й активну науково-педагогічну діяльність.

Щиро вітаємо ветерана та зичимо здоров’я й творчого довголіття.

Друзі, колеги

Соціологи досліджують духовну культуру студентів-політехніків

З актуалізацією потреби в оновленні всіх сторін життєдіяльності українського соціуму на етапі трансформації його соціально-економічної системи особливу значущість набуває вивчення освітньо-виховної складової у формуванні духовності людини. Подальший суспільний прогрес нерозривно пов’язаний з рівнем духовності кожної особистості.

Нещодавно були отримані результати соціологічного дослідження, проведеного в жовтні 2004 року в НТУУ “КПІ” фахівцями Науково-дослідного центру прикладної соціології “Соціоплюс”, що діє при університеті. Об’єктом дослідження стали студенти КПІ, який є найбільшим технічним університетом України як за кількістю факультетів, так і за кількістю студентів (близько 40 тисяч осіб). Вибіркова сукупність є багатоступеневою, сформованою за квотним принципом, і її об’єм склав 590 осіб, при значенні граничної похибки 4% і довірчій ймовірності 95%.

Слід зазначити, що в цілому цінності, які наслідують молоді люди, традиційні і навіть дещо патріархальні. Тобто, на перше місце серед усіх цінностей студенти ставлять свою сім’ю та дружбу. На питання: “Наскільки важлива для Вас сім’я?” – 89% опитаних респондентів відповіли “дуже важлива” і 8% – “скоріше важлива”. Дещо меншого, але все ж таки великого значення студенти-політехніки надають друзям. Зокрема, наявність друзів у своєму житті вважають “дуже важливою” 74% опитаних і “скоріше важливою” – 22%.

Провідною, домінуючою соціокультурною орієнтацією сучасного студентства є переважаюча орієнтація на отримання

якісної і престижної освіти як засобу майбутнього життєвого успіху в економічній, політичній і громадській діяльності, фактору підвищення власної конкурентоспроможності в системі ринкових і демократичних відносин, кар’єрного зростання, підвищення добробуту, утвердження свого статусу в колективі (і в суспільстві) та соціального престижу. Опитані студенти високо оцінюють значимість отримання ними вищої освіти і престижної роботи. Про це свідчать такі результати.

Важливість отримання вищої освіти була оцінена на одному й тому ж рівні з важливістю отримання престижної роботи, а саме 96% (сума відповідей “дуже важливо” і “скоріше важливо”) респондентів зазначили значимість вказаних життєвих пріоритетів (див. діаграму 1). Крім цього, показники “важливості отримання вищої освіти” та “важливості отримання престижної роботи” сильно скорельовані між собою. Це свідчить про те, що досягнути кар’єрних успіхів студенти намагаються саме через отримання якісної вищої освіти.

Окрім цього, 39% опитаних вважають релігійні цінності важливими (сума відповідей “дуже важливо” і “скоріше важливо”) і 35% політехніків зазначають

релігію як не важливий чинник духовного формування в їхньому житті (сума відповідей “взагалі не важливо” і “скоріше не важливо”). (Див. діаграму 2).

Відповідаючи на питання “Наскільки Ви згодні з твердженням, що для людини важливіше: спокійне, забезпечене життя, а не служіння ідеї?” – студенти здивували дослідників своєю “соціальною апатією”. Більшість опитаних студентів (39%) зазначили свою цілковиту згоду з вказаним твердженням і 24% респондентів більшою мірою згодні з озвученим в твердженні життєвим орієнтиром (див. діаграму 3).

Дану ситуацію автори розглядають як закономірну. Адже, з одного боку, для так званого перехідного періоду характерна деідеологізація суспільства – на зміну єдиній комуністичній ідеології (читай: гуманістичній) не прийшла на зміну ні єдина ринкова ідеологія, ні національна, ні будь-яка інша. З іншого боку, саме на основі деідеологізованого соціуму створюється ситуація поліідеологічності, коли за відсутності у суспільстві єдиної загальноприйнятої ідеології функціонують мозаїчні, розірвані ідеологічні

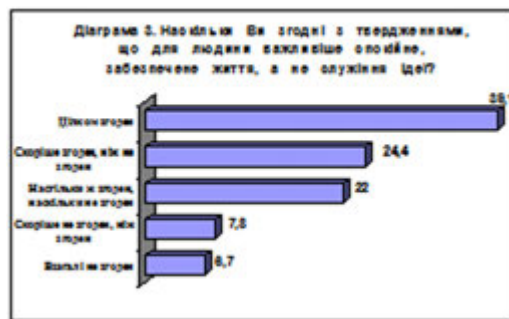
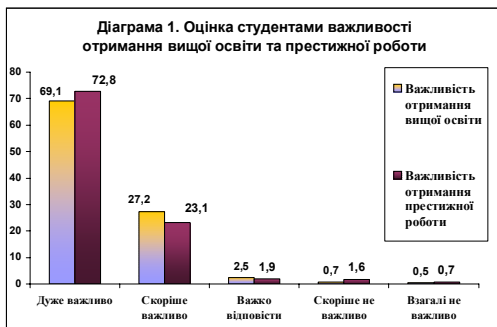
зросла упередженість населення і, зокрема, студентства, до будь-яких ідеологічних систем, що пов’язано з не виправданістю соціальних очікувань. Взагалі ж, у ситуації соціальної аномії процес соціалізації особистості студента значно відрізняється від ustalених норм соціалізації у відносно ста-

більному суспільстві: соціальні цінності, норми, установки, взірці поведінки, що притаманні суспільству в цілому, значно відмінні в соціальних спільнотах, групах і можуть носити протилежний зміст. За таких умов рівень активності молодшої людини може залежати від декількох факторів: творчого потенціалу суб’єкта, специфіки і рівня освіти молодого людини, найближчого соціального оточення, рівня кризи соціального середовища, характеру діяльності, культивованих суспільством мотивацій досягнення.

Істотним фактором оптимізації розвитку соціальної активності студентства виступає характер міжособистісного спілкування не тільки в студентському середовищі, але й між викладачами і студентами, що впливає на інтелектуальне й емоційне збагачення особистості.

Науково-дослідний центр прикладної соціології “Соціоплюс” виконує соціологічні дослідження на замовлення керівництва факультетів та інститутів. Інформація, що буде отримана в результаті досліджень, дозволить Вам дізнатися про настрої та очікування у Вашому колективі (викладацькому або студентському) та приймати ефективні управлінські рішення.

Науково-дослідний центр прикладної соціології “Соціоплюс”

До Міжнародного дня студента на сцені Центру культури та мистецтв НТУУ "КПІ" за підтримки депутата Київщини Д.І. Андрієвського відбувся фестиваль "КПІ збирає друзів". Як з'ясувалося, друзів у нас дуже багато в різних країнах світу. Кожен колектив, виконавець, ансамбль доносив до глядачів неповторність і чарівність своєї культури.

Святковий концерт відкрив танцем "Вітальна" рідний ансамбль "Політехнік". А далі з днем студента капелішників вітали своїми піснями і танцями грецький ансамбль "Зорбас", німецький "Дольче Квеле", єврейські "Махоль" та "Шахар", польські "Ластівки Ясулки" і "Поля-

не з-над Дніпра", крім того, "Турецький кебаб", а також татарські, арабські та китайські вокальні колективи. Друзі з В'єтнаму представили глядачам свої національні костюми, а українець Ростислав Архангельський настільки переконливо співав арабську пісню про кохання, що зал просто вибухнув оплесками, а іноземні студенти КПІ з арабських країн навіть пошоплювалися зі своїх місць і почали емоційно підспівувати і танцювати.

У залі ЦКМ протягом всього концерту, який тривав майже три години, панував піднесений святковий настрій. Глядачам було цікаво познайомитися

із самотніми і такими несхожими одна на одну культурами світу. Ведучі перед кожним номером розказували про деякі звичаї і традиції того чи іншого народу, а гості на сцені прекрасно демонстрували свою творчість, представляючи рідну країну. Зал тепло вітав кожного учасника концерту. Проведення в НТУУ "КПІ" такого фестивалю – справжній подарунок всім глядачам, який не тільки приносить естетичне задоволення, але й розширює наш світогляд. Сподіваємося, що подібні концерти будуть проводитися в КПІ частіше, а ми будемо із задоволенням їх відвідувати.

Майя Заховайко

КПІ ЗІБРАВ ДРУЗІВ

Осінь не лише розпочинає новий навчальний рік, а й багато традиційних змагань та турнірів. Для спортсменів КПІ саме восени починаються нові сезони чемпіонатів, а з ними – спілкування не тільки з товаришами по команді, а й із знайомими з різних куточків України, або навіть інших держав – учасницями традиційних турнірів. Тому на міжнародні змагання "Студентська осінь", які вирішено щорічно проводити між студентами різних українських ВНЗ багато хто чекав із нетерпінням. А вже цього року на цьому видовищному та захоплюючому турнірі зібралися студентські збірні Національного пе-

дагогічного університету (НПУ) ім. М.П. Драгоманова (м. Київ), Краківської Педагогічної Академії (м. Краків, Польща), Дрогобицького педагогічного університету ім. І. Франка, Національного Авіаційного університету (НАУ) м. Київ, Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету ім. Г.Сковороди, Харківського Національного університету ім. Каразіна (м. Харків), Київського Національного університету будівництва і архітектури, вищого професійного училища НПУ ім. М.П. Драгоманова та нашого НТУУ "КПІ".

Турнір розпочався 26 жовтня у спортивному комплексі педагогічного університету з групових міні-футбольних та баскетбольних поєдинків, що проводилися по коловій системі між командами-учасницями. Футболісти нашого КПІ вже з самого початку впевнено демонстрували свою майстерність, обумовивши цим самим участь у наступній частині турніру з непоганою кількістю очок.

27 жовтня, окрім продовження турнірів з міні-футболу та баскетболу, в басейні спортивного комплексу НПУ відбулися тренування команд по плаванню, а на території НАУ розпочався легкоатлетичний крос на дистанції 1000 м та 3000 м. Кожна ко-

манда складалася з 5 жінок та 5 чоловіків, серед яких окремо визначалися переможці. Цей день, мабуть, був найважчий як для організаторів, так і для спортсменів. Хвилюванням учасників – як за свої, так і за загальнокомандні результати, – здавалося, не було меж. Але найвитривалішими та найшвидшими виявилися спортсмени Переяслав-Хмельницького педагогічного університету, які за командним результатом посіли I місце у цьому виді змагань.

Наступного дня – 28 жовтня – підсумки турніру підводили змагання з плавання та фінал з міні-футболу і баскетболу. "На воді" спортсмени демонстрували майстерність у плаванні брасом, батерфляєм, на спині, вільним стилем та в естафеті. Всього 50 м вистачало для визначення переможців. Ними стали Галина Руденко, Ольга Петринська та Ольга Мілева (ФФВС). Те, що цікавило уболівальників припаде саме на цей день змагань, і саме на плавання, вгадувалося заздалегідь. Адже не так вже й часто у басейнах зустрічаються представники такої кількості команд. Проте на майданчиках також було спекотно, але боротьба велася коректно. Тож, як наслідок, наприкінці дня команда НТУУ "КПІ" мала заслужене II місце, НПУ ім. М. Драгоманова стали чемпіонами в плаванні.

За остаточними підсумками, найбільшу кількість очок набрали команди НПУ ім. М. Драгоманова, посівши два перших місця у баскетболі та плаванні. Наш університет виборов V місце у легкоатлетичному кросі, IV – в баскетболі, II – у плаванні та став чемпіоном з міні-футболу. Команди-переможниці та призери були нагороджені дипломами і кубками, медалями та цінними призами, а ввечері у клубі "Інтонія" відбулася дискотека для учасників.

І сумно, і радісно було після закінчення турніру – цілий рік не вистачить спортсменам цієї запальної атмосфери "Студентської осені". Але, все ж таки, скільки позитивних емоцій залишили після себе ці змагання!

Катерина Білоконь

"Студентська осінь – 2004"

дагогічного університету (НПУ) ім. М.П. Драгоманова (м. Київ), Краківської Педагогічної Академії (м. Краків, Польща), Дрогобицького педагогічного університету ім. І. Франка, Національного Авіаційного університету (НАУ) м. Київ, Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету ім. Г.Сковороди, Харківського Національного університету ім. Каразіна (м. Харків), Київського Національного університету будівництва і архітектури, вищого професійного училища НПУ ім. М.П. Драгоманова та нашого НТУУ "КПІ".

Турнір розпочався 26 жовтня у спортивному комплексі педагогічного університету з групових міні-футбольних та баскетбольних поєдинків, що проводилися по коловій системі між командами-учасницями. Футболісти нашого КПІ вже з самого початку впевнено демонстрували свою майстерність, обумовивши цим самим участь у наступній частині турніру з непоганою кількістю очок.

27 жовтня, окрім продовження турнірів з міні-футболу та баскетболу, в басейні спортивного комплексу НПУ відбулися тренування команд по плаванню, а на території НАУ розпочався легкоатлетичний крос на дистанції 1000 м та 3000 м. Кожна ко-

БІБЛІОТЕКА ІНФОРМУЄ

До НТБ НТУУ "КПІ" ім. Г.І. Денисенка в I-II кварталах 2004 р. надійшли такі книги та брошури професорсько-викладацького складу нашого університету

Агрегатно-модульне технологічне обладнання: Навч. посібник для студентів / В.А. Крижанівський, Ю.М. Кузнецов, А.М. Кириченко та ін.; Під заг. ред. Ю.М. Кузнецова. – Кіровоград: Імекс, 2003.

Ч.1: Принципи побудови агрегатно-модульного технологічного обладнання. – 422 с.

Ч.2: Проектування та дослідження вузлів агрегатно-модульного технологічного обладнання. – 286 с.

Ч.3: Агрегатно-модульне технологічне обладнання нового покоління, його оснащення та інструментальне забезпечення. – 507 с.

Безродний М.К., Піоро І.Л., Костюк Т.О. Процессы переноса в двухфазных термосифонных системах: Монография. – К.: Факт, 2003. – 480 с.

Березін Л.Я., Хоменко М.М., Карпенко А.С. Засоби технологічного оснащення зварювального виробництва: Навч. посібник для студентів / Чернігів. держ. технол. ун-т. – Чернігів: ЧДТУ, 2003. – 142 с.

Березовський К.В. Основи підприємництва: Навч. посібник. – К.: НТУУ "КПІ", 2003. – 204 с.

Боженко М.Ф., Сало В.П. Джерела теплопостачання та споживачі теплоти: Навч. посібник. – К.: Політехніка, 2004. – 192 с.

Бойко В.А., Клименко Ю.В., Корнейчук В.И. Курсовые и дипломные проекты: Требования к оформлению документации. – К.: Корнейчук, 2003. – 176 с.

Борисов О.В., Гусев В.О. Твердотельная электроника: Лабораторный практикум. – К.: Політехніка, 2004. – 208 с.: іл.

Букowska О.І., Киричков Ю.В. Система рівневого навчання і оцінювання: Математика: Навч.-метод. посібник. – К.: Політехніка, 2003. – 180 с.

Вакулєнко К.Н., Дао Фи Шанг. Моделирование дефектов и надежности обмоток электрических машин – К.: НТУУ "КПІ", 2004. – 108 с.: іл., табл.

Васьковський Ю.М. Математичне моделювання електромеханічних перетворювачів енергії: Навч. посібник. – 2003. – 161 с.

Гандзюк М.П., Желібо С.П., Халімовський Я.О. Основи охорони праці: Підруч. для студентів / За ред. М.П.Гандзюка. – К.: Каравела, 2003. – 408 с.

Геранін В.О., Писаренко Л.Д., Рушицький Я.Я. Математичні аспекти хвильового аналізу: Навч. посібник з 16 лекцій. – К.: ВПФ УкрІНТЕІ, 2001. – 159 с.

Геранін В.О., Писаренко Л.Д., Рушицький Я.Я. Теорія вейвлетів з елементами фрактального аналізу: У 32 лекціях: [Наук.-метод. вид.]. – К.: ВПФ УкрІНТЕІ, 2002. – 364 с.

Глоба Л.С. Математичні основи побудови інформаційно-телекомунікаційних систем: Навч. посібник для студентів. – К.: Політехніка, 2003. – 276 с.

Гриمالюк В.П., Кухарчук М.М., Ясінький В.В. Вища математика: У 2 ч. Ч.1: Лнійна алгебра. Аналітична геометрія. Диференціальне та інтегральне числення. Диференціальні рівняння: Навч. посібник для студентів / За ред. І.В. Скрипника. – К.: Віпол, 2003. – 368 с.

Дичка І.А. Зберігання інформації у вигляді багатокольорових штрихових кодів та їх обробка. – К.: Політехніка, 2003. – 340 с.

Довгань Л.Є. Конкурентоспроможність підприємств: Монографія. – К.: Політехніка, 2004. – 144 с.

Довгань Л.Є., Пастухова В.В., Савчук Л.М. Управління корпораціями: Монографія. – К.: Політехніка, 2004. – 236 с.

Жабин В.И. Архитектура вычислительных систем реального времени. – К.: ТОО "ВЕК+", 2003. – 176 с.

Зеленський К.Х., Ігнатенко В.М., Коц О.П. Комп'ютерні методи прикладної математики: Навч. посібник для студентів. – К.: Академперіодика, 2002. – 480 с.

Ильченко М.Е., Бунин С.Г., Войтер А.П. Сотовые радиосети с коммутацией пакетов: Монография. – К.: Наук. думка, 2003. – 265 с.

Калюжний О.Я. Моделювання систем передачі сигналів в обчислювальному середовищі MATLAB-Simulink: Навч. посібник для студентів. – К.: Політехніка, 2004. – 136 с.

Кваско М.З., Кубрак А.І., Жученко А.І. Числові методи комп'ютерного моделювання автоматичних систем. Алгоритми і програми: Навч. посібник для студентів. – К.: Політехніка, 2003. – 360 с.

Кесова Л.А., Шеляг В.Р., Булыгин А.А. Паровые котлы энергетических блоков тепловых электростанций: Учеб. пособие для слушателей МИПО и студентов всех спец. теплоэнергет. фак. – К.: Політехніка, 2004. – 80 с.

Киричков Ю.В., Міщенко С.І. Система рівневого навчання і оцінювання. Історія України: Навч.-метод. посібник. – К.: Політехніка, 2003. – 124 с.

Киричков Ю.В., Травезун В.О. Система рівневого навчання і оцінювання. Фізика: Навч.-метод. посібник. – К.: Політехніка, 2003. – 96 с.

Коваленко І.В. Експлуатація, ремонт і монтаж обладнання хімічних виробництв: Навч. посібник для студентів. – К.: НТУУ "КПІ", 2003. – 206 с.: іл., табл.

Корнейчук В.И., Тарасенко В.П. Основы компьютерной арифметики. – К.: Корнейчук, 2002. – 176 с.

Коваленко О.В., Чумак В.Л. Бондаренко Л.Б. Біохімія: Навч.-метод. посібник для студентів. – К.: Політехніка, 2003. – 68 с.

Коваленко О.В., Гуц Н.А., Помиткін А.П. Закономірності перебігу хімічних процесів: Навч.-метод. посібник: [У 3-х ч.]. – К.: Політехніка, 2004. – Ч.1. – 72 с.

Закінчення у наступному номері
К.С.Мошинська,
завідувач відділу довідково-бібліографічної та інформаційної роботи

КУТОЧОК

ПОЕЗІЇ

Олег Сапкін – студент першого курсу ХТФ, родом з Білої Церкви. Вірші пише з 15 років. Це його перша публікація

Я – патріот,
Життя мене навчило
Любити наше рідне, дороге,
Все українське що є сили,
Та душу вкласти у все те,
Що я роблю для неьки –
України.

Все це моє: країна, люди
Та іншого не може й бути,
Бо це життя моє,
Це суть моя єдина
Я – патріот землі,
Що зветься Україна.

Як хочеться світ розуміти
І бачити більше ніж є,
Як хочеться просто любити
І знати, що люблять тебе.
Як хочеться бути любимим
Забувши про ночі і дні
Як хочеться бути щасливим
І знати, що ми не одні.
Як хочеться друзів нам мати
Як хочеться світ розуміти
Як хочеться просто кохати
Відчувши на смак кожному мить.

Я завжди мріяв зрозуміти
І відповідь собі знайти:
Чи можна долі не коритись?
Чи можна долю обійти?
Чи в змозі людство світ змінити?
Змінити не скорившись йому?
Та не мені про це судити
Лиш тільки Богу одному.
Та все ж існують в світі люди,
Які не знають слово "рок",
Які приходять з невідуди
І йдуть попереду на крок.
Вони не знають впливу гніту,
А гніт боїться тільки їх.
Вони є світлом людства і надією,
Яку приносить їх буття,
Вони дарують людям мрію,
Вони і є саме життя.

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інститут»

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221

☎ 241-66-95; 22-09

Головний редактор
В.В.ЯНКОВИЙ

Провідний редактор
В.М.ІГНАТОВИЧ

Редактор
Н.Є.ЛІБЕРТ

Дизайн та комп'ютерна верстка
І.Й.БАКУН

Комп'ютерний набір
Л.М.КОТОВСЬКА

Коректор
Н.В.МУРАШОВА

Ресстраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня АТЗТ«Атопол»,
м. Київ, пр. Московський, 9

Тираж 1500

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.